

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedeljnih
praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrť leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati na roko. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 879.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom Posilana, osmrtnice in javne zahvale do mači oglašit. itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje sprejema upravništvo. Naročnino in oglašje je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Modus vivendi?

I.

Glasilo večine v deželnem zboru istrskem, poreška »L' Istria«, je priobčila članek v katerem priporoča — gotovo v veliko iznenadjenje vsega sveta —, naj bi se našel kakov modus vivendi med obema strankama v rečenem deželnem zboru. Mi smo že večkrat na kratko povedali, da nimamo vere v odkritosrčnost vse te akcije. No, stvar je važna vendar-le in je potrebno, da se tudi mi nekoliko spustimo v meritorno razpravo o tem predmetu — in sicer v obveščenju za oni slučaj, ko res pride spoznanje in ko se bo res mislilo na odkritosretna pogajanja.

Najprvo pa naj povemo, kako »L' Istria« priporoča, naj bi se dosegel kakov modus vivendi! Pravi namreč:

Mi izjavljamo odkrito: nameni deželnega glavarja, ali onih, ki so ga naveli do tega patrijotičnega poskusa, so vredni vsega poštovanja in največje podpore, če tudi je — z hok nekega duha nespravljivosti, ki se je po intransigencei strank razvil v zadnjih časih — težko misliti, da bi se sporazumljenje doseglo. Bodi temu kakor hoče: vztrajanje v sporu ni človeško in v konkretnem slučaju ne koristi nikomur, marveč škoduje vsem, brez izjeme. To naj bi vsakomur, ki ima kaj ljubezni do domovine in do svojega bližnjega, zadoščalo, da z veseljem vsprejme predloge, pripravne v to, da ohladijo že predolgo trajajoče razsvetle duhov in da omogočijo združenje dobre volje in delavnosti vseh v ta namen, da se po skupnem delu doseže povzdiga kulturenega in gospodarskega položaja naše dežele. Bistveni predpogoj temu pa obstoji v tem, da se na obeh straneh podre veliki zmernosti, kajti le-ta jedina more provzročiti praktičnega uspeha.

V takem, tako kočljivem in — ponavljamo to — neizrečeno težkem podjetju je iz različnih razlogov skoro nemogoče, da bi zadobili splošno pritrdjevanje, na drugi strani pa je tudi splošno znano dejstvo, da je naše položanje toliko v političnem, kolikor v socijalnem in moralnem pogledu postalo nevzdržljivo. Neizmerno dragocenega časa je bilo izgubljenega v neplodnih bojih in o tem so ravno široki

sloji ljudstva najbolj trpeli, gledé katerih trdimo z besedami, da hočemo skrbeti za njihovo blagostanje. Nikogar ne more biti, ki ima zdravo pamet, da ne bi uvideval, da bi bilo vztrajanje na tej poti skoro podobno padu v posurovljenje, najmanj pa ohromelosti vsakega gospodarskega in kulturelnega napredka. Že je v nižjih slojih, v delavskem stanu, opaziti neko tiho reakcijo proti takemu stanju stvari, reakcijo, ki bi nam mogla donesti velikih presenečenj, ako ostanemo še nadalje brezbrizni za zboljšanje splošnega položaja v deželi.

Kdor je te predpostavke spoznal kakor prave, mora tudi priznati, da do takega končnega uspeha ni možno priti drugače, nego po poštenem sporazumljenju in da se najde kakov modus vivendi med različnimi narodnostmi, živječimi v Istri.

Če tudi smo med prvimi, ki odločno priznavajo, da se stranke za nobeno ceno ne morejo odpovedati svojim pravicam in idealom, svojemu zgodovinskemu, narodnemu in političnemu bitstvu, se nam vendar dozdeva, da obe pripravljajo se stranki imati toček, ki se dotikajo, gledé katerih je sporazumljenje, če tudi ne lahko, pa vsaj možno. In te točke leže v vsem, kar se nanaša na administracijo, na gospodarsko življenje, finance itd. Kočljiva in fatalna točka ostaja vedno politika, ki dela duhove nespravljive, ki vzneta strasti, ki zatemneva razum in ovira voljo. A čemu trebamo politike? Ako ni Italijani ni Slovani — govorimo o Istranih — nimajo ni najmanjšega upliva na tek visoke, odločevalne mednarodne politike, zakaj bi se obrabljali v takim boju? Kdo na drugi strani prepoveduje ali narekuje one meje, v katerih lahko vsakdo goji svoje idejale in jih skuša dosežati? Trej proč s politiko v vzajemnih in skupnih razmerah ter mislimo konečno enkrat na kolikor mogoče dobro vodstvo in upravo, in od tega bomo imeli le dobiček. Nikakor se nečemo spuščati v podrobnosti in nam zadošča, da smo pokazali na pot, ki odgovarja našim nazorom. Kdor je nadahnen po ljubezni do domovine in do bližnjega, najde lahko — ponavljamo to — nit, da razreši tudi najbolj zamotan klopec.

so nastale rdeče, zatečene proge na moji koži. Bolelo me je, bolelo... Zvijala sem se, jokala, apila...

Kako divje, noro so boleli ti udarci po vseh onih lepih nadah...

Tako se je završil prvi moj izlet v svet...

V tistem času enkrat sem zbolela za dčvico.

V prejšnji zimi je bila v vasi mnogo otrok umrlo na tej bolezni, a tedaj sem zbolela samo jaz.

Jednoč sem čutila zjutraj, ko sem se zbudila, neko čudno tiščanje v vratu. Prav s težavo sem pojela moj zajutrk, vendar nisem nikomur nič potožila o tem, ker sem se bala, da mi prepovedo iti v vrt in k učiteljevemu. Bil je lep dan — četrtek brez šole. Šla sem k svojim prijateljem, učiteljevi Gabrijeli in Tinetu, in potem smo se igrali na pokopališčnih stopnicah in ob zidu hiše in vasi, katere smo stavili iz vsajenih trsk in papirja. Tine je imel polno škatičo vojakov iz medenine, za te smo zidali »kosarne«. Imela sem tudi svojega malega brata, seboj, na katerega sem morala paziti. No, bil je jako priden. Učitelj Tine, ki je bil večji in močnejši, nego jaz, mu je natrgal bičja, nekaj brezovih šib in par lesnik, potem smo ga posadili v sredo med dva groba, kjer se je prav lepo mirno sam igral, ne da bi nas kaj motil.

Ali jaz nisem imela posebnega veselja,

Ni modro, ni plemenito in ni političsko, ako se kdo skriva za malenkostno kapricio in nespravljivost.

Javni ljudski shod

političnega društva »Edinost« v Bazovici
dne 4. marca 1900.

(Zvršetek.)

Gosp. dr. Edvard Slavik je dokazoval, da so volitve velikanskega pomena. One tvorijo državno življenje. Poslanei, katere si izvolimo, nam delajo zakone, ki veljajo za vse naše razmere. Oni nam lahko spremenijo ves red v človeški družbi. Važno je torej, da se brigamo za volitve: kdor tega ne stori, zameta največ pravico, ki jo ima državljan. Nikomur ne more biti vse eno, ali plačuje več ali manj davkov, ali naše sinove potrjujejo za eno ali tri leta v vojak. Če bi pa vsi rekli, naj gre stvar svojo pot, potem bi se zgodilo, da bi udobili same slabe poslance. Ako se ne brigajo za volitve tisti, ki pošteno mislijo, odločevali bi ljudje, ki imajo od volitev kak dobiček, tisti, ki prodajajo svoj glas za pijačo ali denar; potem bi dobili poslance, ki bi slabo skrbeli za nas. Kdor se prodaja tistemu, ki največ ponuja, zasluži največ zaničevanje, ker zamečuje svojo korist in stavlja v nevarnost korist svojih sožupljanov. A govornik je prepričan, da takih breznačajnežev ni med zborovalci. O volitvah moramo torej vsi delovati na to, da iste izpadejo za nas kolikor možno najboljše. V kandidata bodo ponujali Slovence in Italijane. Koga je treba voliti, to je priprosto vprašanje. Mi smo Slovenci, torej moramo voliti Slovence, t. j. moža, ki ima isto korist in iste namene kakor mi, ki govori jezik, da ga lahko razumemo. Italijani so in ostanejo politični nasprotniki Slovencev tudi že zato, ker so oni meščani, a Slovenci kmetje in delavci: mesto ima vse druge koristi nego okolica; kar je dobro za trgovca, ni dobro za kmeta in delavca. Tudi razlog, ki ga navajajo nekateri, da ne smemo dražiti Italijanov, da se isti ne bi maščevali, ne velja, kajti Italijani so in bodo nasprotovali Slovence na vsaki način; oni skrbijo za se, za okolico nimajo čuta, ker jih ista nič ne briga, oni

niti s Tinetovimi vojakji, niti z garderobo Gabrijeline punice, za katero so starejši učiteljeve hčerke našle cele duge krile, srjčie in predpasnikov.

Vedno me je nekaj žgačkalo v vratu in naj sem požirala, kolikor sem hotela, nič ni hotelo biti bolje.

Na trgu pred cerkvijo je bil star studenec. Šla sem tja in pila vodo na vse križce in težave.

Učiteljeva soproga je prišla z vrčem po vodo.

— Kaj pa delaš, Lenka? — me je vprašala.

— Eh, nič ni, gospa. Nekaj se mi je v vratu zataknilo, — sem odvrnila resno in pila dalje.

Ali ona zataknila stvar ni hotela in ni hotela iz mojega grla. Šla sem torej na pokopališče po brata, ki si je med tem o svojem plezanju na nekem nagrobnem spomeniku potrl nos. Kričal je, kakor bi ga iz kože devali in jaz sem ga s težkim srcem in mnogimi skrbmi nesla domov. Malega paglavca sem med potjo še parkrat pošteno potresla, ker sem vedela iz izkušnje, da me tradi njegove slabe volje doleti doma nemilo maščevanje.

A morala sem v obrazu že jako slabo izgledati, ker sem, v svoje veliko začudenje, dobila le sune srednjega reda, ko sem svo-

sovržijo okoličane, ker so le-ti druge narodnosti! Nekateri pravijo, da so kmetje in delavci odvisni od mesta ter da moramo zato gledati, da z njimi živimo v miru. Govornik opozarja, da zasluže ni dar ter da bi naši delavci morali imeti malo več ponosa ter se malo bolj zavedati svoje vrednosti in moči. Morali bi znati, da so delavci tisti, ki se trudijo za obstanek sveta ter da bogataši imajo korist od delavčevih žuljev, ne pa narobe. Če bi nižji sloji enkrat to spoznali, ne bi se bali zameriti bogatašem. Mesto dobiva več od okolice, nego daje okolici; ni torej povoda, zakaj bi se bali meščanov ter se njim na ljubo odpovedovali svoji največji pravici. Italijani ne store ničesar za okolico, še navadnih svetilnic ji ne privoščijo, kamoli, da bi ji dovolili — luč omike. Če hočejo, da bi okolica volila italijanske poslance, morajo dokazati, da skrbijo za njo. Dosedaj niso kazali ljubezni za okoličane, ampak le sovraštvo; govorili so le z zaničevanjem o okoličanih. Dokler se v tem oziru ne spremenijo, ne smejo upati, da bi si vi izbirali svoje poslance iz njihovih vrst. Že to, da je tržaška vlada odvzela magistratu nadzorovanje na naših shodih, je znamenje, kako so nam Italijani naklonjeni. Ako se je celo tržaško namestništvo odločilo do tega koraka, morale so biti res strašne razmere. — Govornik upa, da se bo Bazovica tudi o prihodnjih volitvah držala svoje slovenske zastave.

Gosp. M. Cotič se je dotaknil predmeta, o katerem hočemo govoriti posebej in čim prej. Zato omenjamo tu le, da je izvajal misel, da oni, ki se hoče obvarovati pred škodo, mora pred vsem priti na čisto: kdo mi je prijatelj in kdo mi ni prijatelj? Govornik je potem slikal paralelo med delovanjem laške »Agrarie« in onim naše »Kmetijske družbe« v dokaz, da okoličani imajo le na slovenski strani svoje prijatelje.

Gosp. Josip Grgič je z drastičnim humorjem slikal svoj pogovor z gospodom namestnikom in vitezem Schwarzem povodom one glasovite eskurizije v Padrič. Isto tako drastično je slikal neki pogovor z g. Mauronerjem. »Čujte, gospod Mauroner — je vprašal govornik — bi-li vi hoteli voliti Naberigoja?!« — »Kam mislite vendar« je odgovoril Mauroner. — Na to Grgič: »Vidite,

jega kričočega brata v veži oddala v materino varstvo.

— Kako pa izgledaš? Ste že noreli in skakali, dokler vam ni slabo prišlo! Nikamor več mi ne pojdeš! —

Mati me je prišla za ramo in je z energičnim stresavanjem moje malenkosti zvedela, da se mi je nekaj v grlu »zataknilo« in da me glava boli.

— Samo skrb ima človek s to bando! — je godrnjala mati, posadila mojega jokajočega brata trdo na tla in me z par dobromislečimi sunki spravila čez stopnice v spalnico.

Kar se je potem gočilo, ne vem.

Bila sem jako, jako bolna.

Mati je čula pri meni in se jezila, da ji prizadevam toliko truda in skrbi.

Dolgo sem visela med življenjem in smrtjo ali naposled sem vendar okrevala. Ali bolezen mi je zapustila sledi: govorila sem tako težko in nerazložno, da me skoro nihče ni razumel, dihala sem glasno in hropeče in vsako pijačo sem morala piti z neizrečno pazljivostjo in počasnostjo, ker mi je inace vse skozi nos butnilo nazaj.

Nekaj časa po boleznih se mi je prav dobro godilo, vsi so bili posebno popustljivi in prijazni z menoj. No, ali hitro dovolj je napočilo za me zopet navadno staro življenje, polno zmerjanja in udarcev.

(Pride še).

PODLISTEK

Moja prijateljica.

Piše Kopriva.

— Ali bo kaj? — to se je glasilo preteče.

— Preoblekla sem se. —

— Zakaj? —

— Tako... Da lahko... Zaradi...

Imenitna zausnica mi je zapelka na licu. In še ena.

V meni se je zbudila jeza.

Zakaj bi ne povedala?!

— Hotela sem iti, — rekla sem glasno in trdo.

— Kam? —

— V svet. —

— Ka-am? —

— V svet, — sem ponovila ponosno.

— Zakaj? —

— Ker sem doma vsaki dan tepena, — povem odkritosretno.

— Tako, tako! Na, le čakaj, ti nehalna mačka! —

In mati mi je lepo skrbno slekla obleko, da se kaj ne zamaže in raztrga, obesila jo na klin, — potem sem prišla jaz na vrsto.

V kotu je stala mala palčica — španski trst — za iztepavanje obleke. In ta je zaplesala po mojem golem hrbtu, po rokah, po glavi, kamor je priletelo. Po vsakem udareu

tako ne morem jaz voliti vas! Vi ste Italijan in jaz sem Slovenec. Mi dva sva oba poštenjaka. In ravno zato so le prodane, brez-značajne duše vsi oni Slovenci, ki volijo vas!» Govornik je dokazoval, kako potrebno bi bilo, da se pašniki po okolici razdele. Kakor je sedaj, je sramota. Potnik, ki je prišel od drugod in vidi te goličave, mora misliti, da je najmanjše še 10 ur do Trsta. Ako bi razdelili, bi bilo v nekoliko letih drugače. In to treba že radi povzdige živinoreje. Ali nikdo noče nič slišati o tem. Mi pa slišimo vedno le: gospodje vas imajo radi, pustite politiko in bodite dobri!! (Viharna veselost).

G. Frluga z Opčin je vprašal poslanca Goriupa, kako stoji stvar glede poljskih čuvajev.

G. Goriup je odgovoril, da naj bi se posestniki zjedini, in naj bi si sami najemali poljske čuvaje, katere bodo sami plačevali; magistrat pa naj tožijo, da jim izroči denar, ki ga dobiva za lov in najemu na strelšča. Ta stvar je bila že večkrat na dnevnem redu mestnega sveta, ne da bi prišlo do razprave. Govornik priporoča, naj bi bilo še toliko časa počakali, da se stvar reši v mestnem svetu in potem naj posestniki ukrenejo potrebno.

G. dr. Rybář svetuje, naj bi o tej stvari govorili tudi v podružnicah kmetijske družbe, ki naj bi svoje sklepe sporočile glavni družbi. Ta naj potem ukrene, kar se jej bode zdelo potrebno.

G. Goriup omenja, da se je tudi »Agraria« bavila s tem vprašanjem ter da je pričakovati ugodne rešitve.

G. Hrabroslov Ražem naglaša, da je bilo o zadnjih volitvah v V. okraju le malo izdajic. Posl. Goriup že takrat ni obetal, da stori Bog ve kaj. Kolikor je bilo mogoče, je storil, dokler se ni moral umakniti sili ter zapustiti zbornico. Vsekako je boljše, da imamo svoje poslance, če tudi sedijo doma, nego da bi imeli v zbornici italijanske poslance, ki bi delali proti nam. Dokler imamo slovenske poslance, je to znamenje, da še živimo. Priporočal je torej zborovalec, naj vsi, kakor vedno dosedaj, dajo svoj glas slovenskemu kandidatu ter je predlagal, da izreče zbor posl. Alojziju Goriupu popolno zaupanje in zahvalo za njega delovanje v zbornici in zunaj iste.

Predlog je bil sprejet soglasno ob živahnem ploskanju ter navdušenih živio-klicih.

Posl. g. Alojzij Goriup se je zahvalil na izrečenem mu zaupanju, reši, da je rad zastopal V. okraj, ker tako poštenih in zavrednih ljudi ni z lahka najti kakor so v V. okraju. Ako bi mu kdaj še dopustili zasebni opravki, bi vedno rad zastopal take ozorne volilce.

Gosp. dr. Otokar Rybář je zaključil zborovanje približno tako-le:

S tem smo dovršili današnje zborovanje. Zahvaljujem se vam, da ste tako mirno poslušali in pazili na vse, kar se je razpravljalo. Govorili smo o volitvah, a o eni stvari nismo tako govorili, kakor bi kdo pričakoval. Gosp. Goriup je izjavil, da ne more več sprejeti mandata. Sedaj nastaja vprašanje, koga bo izvoliti na njegovo mesto. O tej točki še niste prišli do končnega sklepa. Vaša dolžnost je, da se posvetujete o tem. Politično društvo »Edinost« bi vam svetovalo, da se gledé tega vprašanja obrnete, kakor v vseh drugih stvareh, do vašega sedanjega poslanca, ki vam bo vsekako nasvetoval poštenega naslednika: obrnite se tudi do zaupnikov političnega društva ter izberite sporazumno moža, na katerega boste lahko ponosni vi in društvo »Edinost«, moža, ki bo imel vaše zaupanje.

Govornik je omenil, kako je bilo pred 50 leti v Trstu celó manjše Italijanov nego Slovencev. Do pred zadnjih volitev je vladala v Trstu stranka, ki je trdila, da goji avstrijski patriotizem v svojih sreih. O zadnjih volitvah je ta stranka izgubila brez sledi s površja zemlje. Stranka, ki vlada sedaj, se ne ponaša več s tem, da goji v srei avstrijski patriotizem, ampak pozdravlja Garibaldi, pošilja brzojavke v Rim in druga ital. mesta; njeni pripadniki se ponašajo s petero-žarnimi zvezdami in serpentinami v laških barvah, a svojo gardo oblačijo v laške uniforme! (Burno pritrdjevanje.) Potem pa se nam še upajo reči na visokem mestu, naj bomo dobri in naj poslušamo to gospodo! Svetuje se nam, naj ne uganjamo visoke politike. A okoličani nočejo delati politike, najmanj še visoke; kar hočejo, je to, da ostanejo zvesti svojemu narodu, svoji veri in svojemu cesarju! (Frenetični živio-klici), pa naj je to potem gospodi v Trstu prav ali ne.

Govornik je prepričan, da ostane peti okraj tudi znanprej zvesta svoji zastavi, da pokaže, da smo tukaj še na svojih tleh, na katerih hočemo tudi ostati. Če ste takih misli, potem si izberite slovenskega poslanca! Živel prihodnji slovenski poslanec! Živela slovenska okolica!

Zbor je bil zaključen ob 6. uri in eno četrt.

Politični pregled.

FIRST, 7. marca 1900.

Državni zbor. Včeraj je gospodski zbornica zapričela razpravo o izjavi vlade. Prvi je govoril ustavoverec grof Karl Auer-sperg, ki je pritrjeval programu vlade, zlasti njega gospodarskemu delu. Rekel je, da rešenje jezikovnega vprašanja je glavna državna potreba, od tega da je zavisna možnost obstanka država. Mož pa je tudi hkratu povedal, kako da mora biti to rešenje, rekši, da treba najprej narodom skupnega sporazumnega sredstva. To je seveda v pavlo povita zahteva po nemškem državnem jeziku. Torej od rešenja jezikovnega vprašanja je zavisen obstanek države, in v živi zavesti te potrebe, je mož stavi pogoj, ki onemogočuje vsako rešenje tega vprašanja!! Uboga država, če te bodo reševali ti imenitni »ustavoverni« — židovskoliberalni veleposestniki!

Na to so govorili grof Meran, vitez Ma-deyski, knez Fürstenberg, dr. dr. Körber, dr. Rieger in grof Kottulinsky.

Ministerski predsednik dr. Körber je najprej napravil gospodski zbornici kompliment, da vlada vidi v njej zatočišče ustavnega življenja v Avstriji in se je zahvalil tej zbornici, ker je pripravljena pomagati vladi na reševanju narodnega vprašanja. V jezikovnem vprašanju da treba najprej zadostiti resničnim potrebam. V to pa treba zopet od-jeljivosti in srčnosti v vseh strankah. Spravna konferenca je dosegla sporazumljenje o mar-sikaterem vprašanju. Konture uravnave so že vidne, kakor jo misli vlada eventuelno iz-vesti po sklepu konference. Vzememo lojalno porazgovorjanje je najbolje sredstvo za ublaženje nasprotstev.

Ministerski predsednik meni, da pride trenotek, ko skupne koristi zmagajo nad narodnimi diferencami. Glede štrajka ogljarjev je izjavil, da naloga vlade je, napraviti mir, in ukrenjene odredbe kažejo, da si je vlada preskrbela informacij iz neposrednega poizvedovanja. Ako bi ne bila storila tega, bi bil sicer razvoj štrajka isti, le vlada ne bi imela potrebnega materiala. Sledajče je pov-darjal, da so uradniki na vseh oblastih dr-žave preobremenjeni. Premišljati treba torej, da-li ne bi kazalo spremeniti organizacije upravnih oblasti. Bogata setev leži na našem polju. Mi hočemo isto obdelovati — je zaključil dr. Körber —, ako bodo narodi dr-žave vedeli uvaževati našo dobro voljo in bodo podpirali zakonodajne činitelje. Nehaj zakono-daje je obžalovati, zato je delovanje parla-menta velika potreba. Nas vodi le misel na blaginjo države.

K govoru Poljaka Madejskega in Čeha dra. Riegra se povrnemo jutri.

Naša državna politika. G. Schö-nerer in odlični mu drugovi: Kittel, Türk, Iro in Hofer so imeli v ne-deljo, dne 4. t. m. zborovanje v Gradcu. O tem je bilo najbolj zanimivo to, da si ti pe-telini z velenemskimi grebeni niso upali, ka-kor navadno, nastopiti javno, marveč so se vstopnice na zborovanje dajale le najzaneslj-vejšim somišljenikom. Vsi gori označeni go-vorniki so razvijali silno agitacijo proti nemški ljudski stranki — svoji dragi posestrim: in zaveznici izza časa Thunovega in Clarijevega ministerstva. Kako nestalna je na svetu celo — nemška »gemeinbürgerschaft«!

Posebna tega shoda pa je bila tudi v tem, da znanega Wolfa ni bilo. Mi seveda niti od daleč ne mislimo na to, da je mož izostal, ker se je jel sramovati takega heilov-skega tuljenja, možno pa je, da je vzroka iskati v dejstvu, ki je že davno javna tajna, namreč v zavisti. Baš v dejstvu, da Wolf in Schönerer tekmuje v nemškem radikalizmu in veleizdaj-stvu, je znak, da čutita eden in drugi, da je drug drugemu na poti, ker bi oba hotela biti voditelja Nemecev in der Ostmark. Zavist med Schönererjem in Wolfom, njiju skupno za-sramovanje drugih nemških strank, divji boj med liberalci in krščanskimi socijalisti — svota vsega tega se imenuje nemška gemein-bürgerschaft, kateri na ljubo vstajajo in padajo ministerstva, se preklicujejo narečbe v znak kapitulacije državne avtoritete, se žali narod češki, se izzivljajo vsi nenemški narodi, se

država odteza svoji veliki naravni misiji, ker jej zastavljajo pot naravnega razvoja v oni smeri, kjer jedino je prostora za njeno eks-panzijo in . . . prav vse to skupaj je kvint-esenca modrosti avstrijskih državnikov in se imenuje — modra, državo ohranjujoča po-litika!

Vojna v južni Afriki. Sedanji cilj delovanja generala Robertsa je ta, da An-gleži zasedajo Bloemfontein in Oranjsko re-publiko. To bi bil seveda v obeh angleških šovinistov velik uspeh. Drugo vprašanje pa je to, ali bi s tem Angleži prisilili Boeree do miru. O tem ne smemo pozabiti na od-daljenost angleških čet od središča operacij, vsled katere bi bila povrnitev vojaštva zelo težavna. Že sedaj pa vre v angleških nase-linah ter morajo proglašati izjemne zakone. Ako ljudje ne udobijo kmalu zaželenega miru, je lahko mogoče, da bo moral general Ro-berts kmalu hiteti gasiti požar na lastnih an-gleških tleh.

Preskrbovanje z živili je že sedaj sila težavno, zlasti za mnoge konje ni lahko do-biti potrebne krme. Vsekako dožive torej An-gleži še marsikatero neprijetnost, predno do-cela užugajo Boeree. Če bo se pa vojna vlekla še dalje časa — po računih strokov-njakov bi trajala lahko vse leto — se je An-gležom bati, da se jim spuntajo še druge kolonije in zlasti Irci. Kdo bo pa hotel še nadalje pošiljati svoje sinove na bojišče, kdo krmiti še nadalje moloha, ki se imenuje vojni proračun. Angleži bi pač storili naj-pametnejše, če bi se sedaj, ko so dosegli ne-kaj uspehov, pobotali z Boerei ter sklenili mir, ki bi bil časten za obe stranki. A ka-kor je videti, odločilni krogi na Angležkem ne mislijo na to, ampak hočejo maloštevilni boerski narod za vsako ceno podjarmiti ozi-roma uničiti.

Tržaške vesti.

»Slovenec«. »Slovenec« in sorodni mu listi se neprestano drgnejo ob »Slovenko« in radi »Slovenke« tudi ob nas. Mi bi jim sve-tovali nekoliko več mirnosti in treznosti ter nekoliko manje pretiravanja, a potem tudi nekoliko več lojalnosti, da ne bodo pozitivno trdili in predstavljali svetu kakor notorično dejstvo nekaj — kar ni res. Na nas napravlja to utis, da glede člankov »Svobodna ljubezen in zakon« jim za napade ne služi toliko vse-bina članka, ampak veliko več »dejstvo«, ki so si je konstruirali sami in z smelostjo, ka-tero občudujemo, da je namreč »mokrač« K. avktor članka. To »dejstvo« pa je dijame-tralno nasprotno — resnici in mi smo po-oblašeni da izjave, da je članek prišel iz roke slovenske žene.

Sylvula-Servola-Skedenj. Neki tuk. italijanski list besni, ker smo dobili v Šked-nju dvojezični poštni pečat. To je isti list, ki je pokazal že o raznih prilikah, da ima okoli sebe zbrane največje jezikoslovce sveta. Tudi etimologija Servola iz starega Sylvula dokazuje na nepobiten način »modrost« teh učenjakov. Ime »Škedenj« pa so si seveda še le v najnovejšem času Slovenci — izna-sili, da škodijo na ta način baje »italijan-skemu« značaju te zemlje! Glede tega, kar pravi o pošti, da bi namreč kakor javen urad morala biti daleč od vsake narodne agitacije, pritrjujemo listu ter prosimo izvestne pošne uradnike, naj si dobro zapomnijo ta opomin od italijanske strani, eventuelno naj ga dva-krat podčrtajo ter se ravna po njem, kedar bodo zopet kakki neodreženi skušali namesto slovenske Sežane in drugih imen spraviti do veljave italijanske skovanke!

Navedeni list grozi Körberjevi vladi z agitacijo na shodih in v javnih zastopih, vse to zaradi jednega poštnega pečata! Če se vlada res prestraši ter preklicuje svojo naredbo, potem bomo znali zopet bolj ceniti njeno hvalisano pravičnost, ter — temu pri-merno postopati.

Kakor meni, tako tebi! Ne boš več Jaka — kakor je bilo, ne bo več! Prijatelji nas svare že dolgo, da je naša taktika proti »Slovenskemu Narodu« povsem zgrešena. Mi smo se le udajali veri, da kaj dosežemo z mirnim dokazovanjem in zatrjevanjem. Sedaj vidimo pa, da je bila kriva ta vera, da kaj dosežemo z mirno besedo pri ljudeh, ki drugim propove-dujejo vodo, a sami pijejo vino, to je, ki od družih za vsako najmanjšo stvar zahtevajo dokazov z imenovanjem oseb, sami sebi pa dovoljujejo najgrše polemiske ekcese! Oni vedo dobro, da pošten in lojalni novinar ne sme imenovati svojih zaupnikov, ako nima izrecnega dovoljenja v to, in mora sam no-

siti odgovornost in če ni drugače, tudi ves odij. A da takega dovoljenja nismo mogli dobiti, temu se ne čudimo in ne zamerimo, ker umejemo, da ob divjaških osebnih napadih, ki so v slovenskih polemikah postali v navado, nikdo ne izpostavlja rad svojega imena javnosti. V zavesti, da delamo, kakor zahteva od nas uredniška dolžnost, se ne bomo odslej nasproti novinarom, ki ne poznajo nikake lojalnosti do svojih tovarišev, nič več opravičevali in nič več zatrjali, ampak jim bomo lepo le vračali: kakor oni nam, tako mi njim. Zato se bomo odslej le smejali vsem »lagala in obrekovala« v »Slovenskem Na-rodu« in vračamo danes, da je »Slovenski Narod« lagal in obrekoval, ko je v svoji brzojavki »z Dunaja« pozitivno trdil, da smo v vprašanju šolskega nadzornika za Spodnji Štajer »izblebetali« in ki je potem v noticah izvajal iz te trditve, da smo škodili dobri stvari. »Slovenski Narod« ostane torej lažnik in obrekovalec, dokler ne imenuje osebe, ki mu je poslala ono brzojavko!! Basta!

Drzen hudobnež. Neka žena je nesla včeraj popoldne k tuk. bančni tvrdki Fano & Murgu znesek 12.000 kron. Neznani mož ji je sledil za petami ter ji skušal na stopnicah v hiši imenovane tvrdke iztrgati denar. Žena se je branila ter klicala na po-mož, na kar je zlobnež zbežal. Sedaj ga išče redarstvo.

Mrtveci prijavljeni dne 6. t. m.: Pa-vletič Ivan, 10 d., ul. Rigutti 7. — Blenio Kornelija, 1 in pol l., ul. Istria 197. — Luis Gizela, 5 l., ul. S. Servola 2. — Vato-vaev Evgenij, 33 l., ul. Giuliani 3. — Fontanot Marija, 67 l., ul. Leo 7. — Sto-lica Georgina, 14 d., ul. Torretta 3. — Moretton Bruna, 1 in pol l., ul. del Monte 13. — Bitisnič Gema, 3 l., ul. Stadion 8. — Rossi-Sabbadini Silvij, 37 l., ul. Legna 1. — Guenzatti Herman, 1 l., Vrdela 638. — Mu-kovič Marija, 61 l., ul. S. Spiridione 2. — De Lorenzi Marjeta, 1 in pol l., ul. Bachi 11. — Mayerl Henrik, 4 m., ul. Valdirivo štev. 26.

V bolnišnici: Vekjet Josip, 44 l. — Zakarija Urša, 65 l. Hiruzzi Josip, 56 l. — Seslin Evgenija 1 in tri četrti.

Aretilan je bil včeraj 43-letni dninar Anton Madero, ki je udeležen neke večje tatvine dragocenosti in vrednostnih papirjev. Mož je zbežal redarjem ter se skrival na nekem parniku v svobodni luki, kjer ga je našel in znova aretilan oficijal g. Titz.

Popravek. V včerajšnjo pol. vest »Modus vivendi« (prva vrsta zadnjega od-stavka) se je vrnila neljuba tiskovna po-mota. Dotični stavek se mora glasiti: Zato ne moremo verjeti v resnost (in ne re-sort)

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 2,7, ob 2. uri popoldne 6,2 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762,6 — Danes plima ob 0,10 predp. — Danes oseka ob 8,32 predp.

Iz Tržaškega podpornega in bral-nega društva nam pišejo: Tudi to pot sem zastoj čakal, da kdo kaj sporoči o drugem »malem« plesu, ali če hočete venčnu, ki ga je priredil veselični odsek tega društva dne 24. m. m. Poreče mi morda kdo, da so taka poročila za javnost nepotrebna, a jaz pravim, da so potrebna, ker se tudi s tem navdušuje naš delavec za našo narodno stvar. Zato evo Vam: Koj po 9. uri so se začeli zbirati ple-salci in plesalke v prav mojsterski okrašeni društveni dvorani. Še pred 10. uro je bila dvorana že tako polna, da je postala mnogo pretesna a navzle temu se prihajali še vedno ljudje, tako, da je bil končno napolnjen zadnji kotiček v društvu in vendar se je ple-salo in veselilo v najlepšem redu. Med od-morom je sve odšlo v gostilno »Rajmund«, ki se nahaja v pritličju iste hiše. Dospevši doli, sem se kar začudil, zazrši omizje pri-pravljeno, prirejeno kakor za kakov »banket«, No, kmalo sem znal, da je veselični odsek priredil večerjo za ves društveni odbor v priznanje njegovega požrtvovalnega delovanja v prosepah društva. Po večerji razvnelo se je tudi v prenapolnjeni gostilnični dvorani prav veselo življenje. Predsednik veseličnega od-seka, gosp. Rože, je opisal v svojem govoru razvoj društva od njegovega početka do danes ter je napil gospodu predsedniku Krajncu kakor predsedniku in dobrotniku društva; društveni tajnik g. Kamuščič je govoril, kako zatirajo nas Slovane, a kako da se vendar razvijamo. Napil je vsemu društvu kakor trdnjavi proti navalu sovražnikov. G. pred-

sednik Kranje je napil društvenemu odboru kakor pomočniku v delovanju za napredek društva. Gosp. društveni zdravnik dr. Martinis je povdarjal slovo, ki vlada v odboru in je povdarjal korist iste za društvo. Gosp. doktor je napil podpredsedniku Čudvodu kakor starosti in ustanovniku društva. Poslednji je povdarjal neumorno delovanje g. zdravnika na korist društva ter mu napil kakor najvažnejšemu faktorju istega. S tem je bil dovršen takozvani oficeijni del. Mladina je odšla zopet v dvorano, a mi stareji pa smo še ostali in si marsikaj povedali, dokler ni tudi nas zopet izvabilo gori v I. nadstropje.

Zaključek je bil seveda — kakor običajno — v naši poznani kavarni.

Vidite torej, g. urednik, da je naš vselični odsek častno zaključil svojo plesno sezono vključ vsem čifutskim zaprekam. Kar Vas bo pa najbolj veselilo, je to, da je omenjeni odsek sklenil prispevati od svojih dohodkov toliko, da »Tržaško podporno in bralno društvo« postane pokrovitelj naše dnevne družbe sv. Cirila in Metoda. Čast mu!

Eden navzočih.

Tržaško podporno in bralno društvo bo imelo v nedeljo dne 11. t. m. volilen shod, na katerega vabi vse svoje društvenike. Pričetek ob 3 uri popoldne v društvenih prostorih.

Volilni odsek.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda sta darovala dr. Treo in soproga 20 K namesto venca na krsto pok. Šaben.

Vesti iz ostale Primorske.

× Nove Zupanove orglje v cerkvi sv. Ivana v Gorici. Pišejo nam: Dne 16. m. m. smo kolavdirali krasne, po bratih Zupan iz Kamnegorice izdelane in postavljene orglje v cerkvi sv. Ivana v Gorici.

Orglje so se preiskovale natančno na vglasbi, intonaciji, in pregledala se je vsa krasno in tehnično izvedena mehanika ter sploh umetvor konstrukcij. Mojstra je izkazalo vse: čist in fin material na vseh delih orgelj; praktično in tiho delujoči meh, katerega lahko otrok goni in se sam regulira brez motečega prihanja. Videli smo krasno lite cinaste piščali, katere so srebrno blisčee po obliki, a tudi njihov ton, kristalno čiste intonacije, je precizen in odgovarjan. Na cinastih piščalih moderno rezolce Gambe opazili smo čez labije ležeči medicinski aperator, s katerim se intonacija dirigira z vijakom. To je iznajdba Gaviolija iz Pariza, tako imenovani »Frein harmonique«, po naše labijalna uzda. Tudi na lesenih piščalih je za hiter, precizen in fin ton preskrbljeno z modernim, zaokroženim kovinskim vihalom, katerega premiče vijak in sili tok sape na določeno rez labijalke, kar provzroča odločnost in krepkost hitrega odgovora.

Vsaki spremen za-se nastopa karakteristično: lepo, enakomerno intonovan daje čast svojemu imenu. Gambi ali harmonični Flavti za-se ali združeno je težko presoditi prednost; kombinirane nežne spremene s kupolami v 4 stopni ton lahko primerjamo II stroju (manualu), iz katerega se lahko ustvarja poljubnih barv in spremen. Principle je jasen, markanten in je krepko pojoč, za katerim 16 stopni, temnobučne pojoči Subbas nikakor ne zaostaja. Ker je vsak spremen za-se na svojem mestu, kakor izvežban pevec, ni čuda, da ima skupnost orgelj temeljit, mogočen, okrogloznačajan izraz, katerega ne bi vsled malostevilstva spremenov nikoli pričakoval. Rauschquinta, katera namešča Miksturo, prav blisčee vstaja iz stroja s 8 in 4 stopnih pevačev, ki jo vrlo brzajo pred drznim nastopom, tako, da se sme reči, da je na svojem mestu. Omara je lepa, igra lahka in tiha. Ker to delo samo hvali mojstra, dela tudi vso čast slavnima bratoma Zupan, ki sta na Goriskem že mnogo lepši orgelj postavila.

Vesti iz Kranjske.

* Delavec ubit. Na gradbi novega železniškega mostu na Barju pri Ljubljani, sta padli dve železni traverzi na delavca Iv. Holsteinerja. Obležal je mrtev.

* Pogrešani deček Fran Žagar iz Ljubljane, o katerem smo večerj poročali, da ga pogrešajo, je večerj pisal svojim staršem z Dolenjskega.

* Izkopali so večerj v Ljubljani v Kolodvorskih ulicah tik novega kopališča veliko kamenito rakev. Dolga je 2½ m, 1

m. je široka in 1 m visoka. V njej niso našli drugega, nego nekaj kostij.

* O obešenem eiganu Heldu je izšla in se razdelila tiskana sodba, iz katere je razvidno, da je bil justifieirani eigan ud male eiganske roparske družbe, sestojee iz nekega starejšega eigana, 20-letne eiganke in Helda. Bili so oboroženi s puškami, sekirami in velikimi noži, ter so izvršili že več roparskih tatvin. Ljudje v črnomaljskem okraju so živeli pred njimi v velikem strahu, ker je bila ta banda postala res že sila drzna in nevarna. Simon Held je že preje enkrat bil obsojen na 10 mesecev težke ječe, ker je hotel nekega voznika prisiliti, da mu izroči psa ter mu je o tem nastavljal na prvi velik nož. Skrajno nevarno bitje, pravi nestvor, je torej spravljeno s tega sveta.

* V bolnišnico usmiljenih hratov v Kandiji pri Novem mestu, ki je, kakor se obče pripoznava, pravi blagoslov za vso okolico, vsprejetih je bilo minoli mesec 115 bolnikov. Iz prejšnjega meseca jih je ostalo 69. Ozdravljenih je bilo 88, 17 zboljšanih, štiri so odpustili neozdravljeni, trije so umrli. Oskrbovalnih dni je bilo 2110. Koncem februarja je ostalo v zavodu 72 bolnikov. Za to bolnišnico se pobirajo milodaji.

Razne vesti.

Poroka cesaričine vdove Štefanije bo baje dne 21. t. m. in sicer v gradu Miramar, kamor dospe njena cesarska visokost z hčerjo in velikim spremstvom. Poroko izvrši dvorni župnik Mayer.

Iz pogovora s predsednikom Krügerjem pripoveduje Amerikane Allen Sangröe mej drugim tudi, da je predsednik Krüger koncem pogovora dal duška svojim čuvstvom napram Angležem in z žarečim pogledom je zavpil: »Bog naj čuje, Angležka nima nikake pravice do te dežele. Že pred leti, dolgo prej, predno se je vedelo za bogastvo te dežele, bojevali smo se in krvaveli, da si ohranimo to deželo. Tedaj smo bili preubogi, da bi bili dražili požrešnost Angležke, bogastvo naših rudnikov je bilo tedaj še neznano; a z zlatimi polji je pač tako, ko z lepimi in bogatimi dedkinjami: vsaki bi jo rad oženil in nikdo ne privošči drugemu, da bi jo imel. Zakaj naj bi morali sedaj deliti, če je Gospod poplačal naš trud in naše delo! — Mlado in in staro prijema za orožje in naše žene ne bodo ostajale za nami! Vsak Burec se bojuje za svojo deželo in vsaka hiša je trdnjava. Ako je Gospodova volja, da Angležka priboji našo deželo, doseže to posest le preko mrtvih trupel naših in preko razvalin našega imetja. Daj Bog, da bomo ovarovani pred tem!«

Telovadba za dečke.

Z ozirom na prejšnja naznanila v „Edinosti“ naznanja se, da se bo redni pouk v telovadbi za dečke vršil

vsako sredo in soboto

od 3—4. popoldne.

Pouk prične v soboto 10. marca ob 3. uri popoldne, ter se objednem vsi dosedaj že zglašeni in tudi ne še zglašeni opozarjajo, da pridejo v kolikor mogoče obilnem številu radi uvrstitve v pododdelke.

Odbor „Trž. Sokola“.

Brzojavna poročila.

Prade I. podpredsednik zbornice poslancev.

DUNAJ 7. (K. B.) Na današnji volitvi I. podpredsednika je bilo oddanih 317 glasov. Posl. Prade je dobil 163, Začek 93, grof Stürgh 1, Funke 1, Josip Steiner 7 glasov. 52 glasovne je bilo praznih. Izvoljen je torej Prade.

Predsedništvo zbornice poslancev.

DUNAJ 6. (K. B.) Poslanec Lupul je odločil mesto drugega podpredsednika zbornice poslancev.

Iz vojnega odseka.

DUNAJ 6. (K. B.) Vojni odsek je danes dovršil generalno debato o kontingentu novincev ter je sklenil pričeti specialno debato.

Zbornica poslancev.

DUNAJ 7. (K. B.) V današnji seji zbornice poslancev predloži vlada zakonski predlog o dovoljevanju olajšav o vračevanju državnih predajmov od strani onih, ki so bili oškodovani po ujmah, ter o odpisovanju takih posojil v izjemnih slučajih.

Iz poljskega kola.

DUNAJ 7. (K. B.) V današnji seji poljskega kluba je bilo najprej zaupno posvetovanje o volitvi podpredsednikov zbornice poslancev. Potem je posl. Rapoport predložil prošnjo krakovske trgovinske zbornice o ureditvi parobrodstva na Visli. Izvolili so v to svrhu odsek, ki obstoji iz posl. Rapoport, Jorskega, Milevskega, Weigeln in Kolischerja.

Učiteljstvo in nemški liberalci.

DUNAJ 7. (K. B.) Nemška napredna stranka se je danes posvetovala o željah učiteljstva glede zvišanja plač ter je sklenila posredovati pri vladi, da se to vprašanje reši ugodno za učiteljstvo.

Ces. ladija »Zenta«.

DUNAJ 7. (K. B.) Glasom brzojavnega poročila je cesarska ladija »Zenta« prispela večerj v Amoi, kjer ostane 8 do 10 dni. Potem odpluje v Fu-Tsau. Na krovu je vse zdravo.

Nemiri v Skoplju.

CARIGRAD 6. (K. B.) Vladni krogi upajo še vedno, da v Skoplju kmalu nastane mir, dasi nezadovoljnost še ni nehala. Bazar je še zaprt.

Kuga.

LONDON 7. (K. B.) »Times« javljajo iz Capstadta z večerjnjega dne: Na krovu nekega prevoznega parnika, prihajajočega iz Rosarija, so konstatirali slučaj kuge. Ladijo so sprejeli v kvarantenski postaji.

Vojna v južni Afriki.

Izpred Kimberleya.

LONDON 6. (K. B.) »Reuter« javlja iz Capstadta večerjnjega dne: Močen angleški oddelek koraka od Kimberleya proti severu. Pričakovati je, da o prehodu čez reko Vaal najde odpor pri Fourteenstreamu; tukaj je železniški most razdejan.

Boerci na južni obali reke Oranje.

LONDON 6. (K. B.) »Reuter« javlja iz Colesberga dne 5. t. m.: Boerci še vedno drže višave na južni obali reke Oranje v svoji oblasti. Dosedaj niso razdrli nobenega mosta. Vlaki vozijo lahko do Achterdanka, v sredini med Colesbergom in Norwals-pontom.

Vojnopravno postopanje.

CAPSTADT 6. (K. B.) »Reuter« javlja: Uradni list priobčuje proklamacijo guvernerja Milberja, da je v okrajih Prieska, Kenhardt, Fritetown in Barklywest vsled sovražnega upada in ker je povzdignilo mnogo angleških podanikov orožje proti vladi, potrebno pregnati napadalec in zadušiti ustajo; vsled tega se proglašja v teh okrajih vojno pravo.

Trgovina in promet.

Pospeševanje industrije.

Kakor javlja kor. biró z Dunaja, je vlada predložila danes zbornici poslancev zakonski načrt o pospeševanju industrije. Ta načrt ima mnogo določeb, ki grejo za tem, da se razširijo in specializirajo avstrijska industrija in obrti, ki jih nahajamo še v manjši meri, ali pa jih še sploh ni v Avstriji. Te industrije bi bile 12 let oproščene davkov in kolektivne in pristojbin o snovanju družb na delnice za prvi dve izdaji delnic ter bi izjemoma dobivali tudi državne podpore. Te olajšave je dovoliti le podjetjem, o katerih je pričakovati da bodo vsepevala. O dajanju državnih podpor bodo sodelovali zvedenci. Načrt naglašja, da je boljše podpisati industrijo s takimi olajšavami, nego pa z visoko varstveno uvozno carino. Odslej bo o nabavi za državo, dežele in občine imela domača obrt prednost pred tujo, seveda o enakih cenah.

Tržaško pristanišče.

Kakor javlja kor. biró danes z Dunaja, se je proračunski odsek bavil v današnji seji z vprašanjem o tržaškem pristanišču.

Od odbora »Kmetijske družbe za Trst in okolico«

smo prejeli nastopne vesti: Na občnem zboru zavarovalnice za govejo živino v sv. Križu je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: Martin Košuta, št. 26; podpredsednik: Lovrene Tence, št. 115; tajnik: Fran Košuta, št. 24; blagajnik: Anton Košuta, št. 157; nadzorniki: Josip Tence, št. 79, Ivan Terčak, št. 38, Ivan Košuta, št. 117; namestniki: Martin Sedmak, št. 18, Ivan Košuta, št. 6, Just Tence, št. 53. Ta odbor opravlja tudi posle kmetijske podružnice. Iz blagajnikovega računa posnemamo: Zavarovalnica je imela 261 K 20 st. dohodkov; stroškov pa 105 K 86 st. Pravih udov je bilo 53, podpornih pa 2; zavarovane govede je bilo 100 glav. Zdravniku je plačala zavarovalnica 38

K 20 stot., za zdravila pa je izdala 10 K 94 stot.

Kolčij v naših trtnicah so že obrezane. Iste bodo v kratkem na razpolago členom. Kedor istih potrebuje cepičev od rizlinga in od domače trte, oglasi naj se v naši pisarni, kjer mu izročimo listek, s katerim mu bo mogoče sprejeti cepiče, kakor tudi kolčij iz naših trtnic. Kolčij bo na razpolago okolo 40.000.

Prošnja za denarno podporo v pokritje upravnih stroškov, katero smo bili vložili na tuk. c. kr. namestništvu, odbita nam je z sledečim odlokom:

Št. 3738. — II.

Trst, dne 17. februarja 1900.

C. k. ministerstvo za poljedelstvo se je izjavilo odpisom z dne 2. februarja t. l. št. 1494 — 135, da iz budgetnih razlogov ne more ustreči Vaši prošnji, s katero ste prosili denarno podporo v pokritje vaših upravnih stroškov.

Za c. kr. namestnika:

Schwarz l. r.

Bilfe. Letos so bilfe v naših trtnicah slabo rasle. Sklenili smo radi tega, da letos ne bomo kopali bilf in da jih ne bomo delili med člene.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 7. Pšenica za oktober K. 7.68 do 7.69. Pšenica za april K. 7.39 do 7.40 Rž za oktober K. 6.44 do 6.45. Rž za april K. 6.26 do 6.27 Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 5.11 do 5.12. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 4.91 do 4.93

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zmerno, mirno. Prodaja: 14.000 met. stot. nespremenjeno. Vreme: oblačno.

Hamburg 7. Trg za kavo. Santos good average za mare 36.50 za maj 37.—, za september 37.75 za december 38.50 Denar.

Havre 7. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 43.75, za juli 50 k. frankov 44.75.

Dunajska borza dne 7. marca.

	danes	večerj
Državni dolg v papirju	99.30	99.30
„ „ v srebru	99.25	99.20
Avstrijska renta v zlatu	98.30	98.30
„ „ kronah 4%	99.35	99.05
Kreditne akeije	234.85	235.15
London 10 Lsr.	242.50	242.50
20 mark	23.67	23.66 1/2
Napoleoni	19.29	19.30
100 italijanskih lir	90.05	89.90
Cekini	11.38	11.38

Darovi.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so tekom m. februarja t. l. darovali: Premilostivi g. dr. Mih. Napotnik, knez in škof lavantinski (društvo, ustanovnik in častni člen) kakor vsako leto tudi letos 20 K; slavno hranilno in posojilno društvo v Ptuj za mesec februarj 120 K, z darili prejšnjih treh mesecev 330 K, letos skupaj 450 K; g. Ivan Murnik, ces. svetnik itd. v Ljubljani 50 K; društvo, ustanovnica, slavnna mestna občina ljubljanska 25 K; gg. na Dunaju: Anton Globočnik pl. Sorodolski, c. k. vladni svetnik, Alojzij Kremžar, mag. svetnik, in Jos. Žužek, c. k. nadinžinir po 50 K; sl. posojilnica v Makolah (na Štajarskem) 20 K; g. dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski, c. k. sekijski svetnik v finančnem ministerstvu na Dunaju 12 K; dalje so darovali po 10 K: gospa Matilda Sebenikar, posestnica na Rakeku; gosp. dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah; g. dr. Henrik Tuma, dež. poslanec in odbornik v Gorici; g. Anton Svetina, c. kr. notar v Pliherku; vč. g. Janez Kozinec, župnik v Slivnici (pri Mariboru); g. Jakob Zupančič, gimn. suplent v Ljubljani; g. Josip Martinak, c. k. sodni svetnik v Ljubljani; g. dr. Nikola Tonkli, odvetnik v Gorici; g. J. Dralka, c. k. dvorni svetnik v Ljubljani. (Pride še.)

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje)

Bozati izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.25 " brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25 " omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.55 " omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 " post.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 " "	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 " "	Benetke (via Červinjan in via Videm)
	Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 " post.	Dunaj, zveza z Reko
8.15 zve. brzovl.	Kormin
8.15 " "	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45 " meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 " "	do Münzschlaga
6.10 " "	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš.	iz Münzschlaga, Beljaka itd.
7.33 " "	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 " brzovl.	iz Kormina
9.28 " "	Dunaj, zveza s Peštom, Mühim
10.25 " post.	Dunaj, zveza z Reko
10.40 " brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.30 " omn.	iz Benetke (via Červinjan)
5.35 pop. post.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zve. omn.	iz Italije preko Kormina
8.30 " brzovl.	iz Italije preko Kormina
9. " "	Dunaj, zveza z Reko
11.35 " omn.	iz Italije preko Kormina
10.38 pdp.	(samo v eredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 " "	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 " brzovl.	Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 " "	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Furlanska železnica.

Odhod iz Tržiča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop.	preko Červinjana v Italijo
10.42 " "	in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Tržič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33 pop.	iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.
--------------------------------------	---

Proda se

posestvo pod jako ugodnimi pogoji, budi skupno ali posamejno, obstoječe iz hiše, z dvoriščem in vrtom, njiv, travniki pašniki in gozdi v Sežidu 20 min. od Kobarida v sredi krasne doline. Hiša je pripravna za vsako obrt, ker tu še ni nobene obrti.

Natančneje izve se pri Ivanu Korenu, učitelju v Mavhinjah pošta, Devin.

Odda se v najem ali na prodaj veliko posestvo

v Solkanu pri Gorici

obsegajoče hišo z vrtom ob cesti, dve veliki brijadi z novimi nasadi ter obširno njivo. Hiša je na jako lepem kraju, primernem za gostilno ali trgovino.

Pismene ponudbe naj se pošiljajo na naslov: »Posestvo«, na upravnistvo »Soče« v Gorici.

ZALOGA POHISTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST - Via Maccanion št. 1 - TRST

Zaloga pohistva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimne in peresnice, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

SEMENA

z nasadov cvetic, travnikov itd. trvdke Wolfner & Weisz

na Dunaju

po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga v Trstu:

Roberto Bambule

cvetličar

v Via delle Torri (Palača Diana).

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Borzni trg 14 - TRST

Od 1. marca do 5. marca

Nova serija.

Jako zanimivo in poučno potovanje po Italiji od Verone do Siena itd.

50 podob 50.

V stopnina 20, otroci 10 k r.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno in ercijo pa se cena primeroma znižuje. Oglasi za vse leto za enkrat na oden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih avansnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

V Trstu.

Posredovalnica za potovanja.

Alojz Mojzetič

Piazza Negozianti 1, daje pojasnila za vsakršna potovanja in sprejema predplačila za obisk letošnje svetovne razstave v Parizu.

Krème.

Perhauc Jakob

ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan

ulica Media št. 3., toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij

Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo

Potočnik Fran

ima gostilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldski pivo vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter

ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

Jak. Perhauc

Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli

prilporeča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogo drugih časnikov.

Zaloga dog in sodarski mojster.

Abram Fran

Ulica S. Francesco št. 2. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Trgovci.

Fran Hitty

Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj

trgovec, ulica Sv. Caterina št. 9, prilporeča svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip

v ulici del Torro št. 12 prilporeča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mesar.

T. Zadnik

mesar, ulica S. Francesco 16, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

Mlin na par.

Valentin Skočir

ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turske moke. Trgovcem pošilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Podučevanje jezikov.

Jurca Katinka

v ulici Valdirivo št. 17 I. nads. podučuje doma ali zunaj francoski, nemški, slovenski in italijanski jezik v najkrajšem času po najnovejših metodah.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumijivi krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 221. n. ima izbornu zalogo vsakovrstne blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.

Vošene sveče.

J. Kopač

svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se prilporeča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo

voščila [biksa] družbe sv. Cirila in Metoda in tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh potrebnih za čevljarje ima Ivan Drufovka v Gorici na Travniku št. 5. Podružnica v Sežani in Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga

vsakovrstnega pohistva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svo to stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gospoke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

VEKOSLAV PLESNIČAR

TRGOVINA JESTVIN

Trst - Via Giulia št. 25 - Trst.

Naznanjam slavn. občinstvu, da sem prevzel že dobro poznano prodajalnico jestvin G. Grattoni, katero sem popolnil z najboljšim in svežim kolonijalnim blagom kakor: **kava, riž, olje, testenine, sir, maslo, moka, raznovrstna fina vina v buteljkah** ter sploh vse jestvine.

Posiljam blago na deželo po poštne povzetju, v mestu je donosanje na dom brezplačno.

Nadeja se obilne podpore slavn. občinstva v mestu in na deželi, beležim spoštovanjem ndani

Vekoslav Plesničar, trgovec.

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

Ivana Jax-a

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13.

prilporeča svoje prilpznano najboljše

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

Čuvaj se 00000 roman. Velja 35 nč. Prodaja se v upravnistvo našega lista.

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu in p. n. g. potnikom, da sem prevzel nov in elegantno opremljen

Hôtel Sušak

s 25 ukusno urejenimi sobami.

in sicer z eno in dvema posteljama, od 120 stotink (60 nč.) naprej. Hôtel ima posebno veliko dvorano, ter posebne prostore, kakor kavarno in še posebej dvorane za društva.

Omnibusi prihajajo k vsakemu vlaku in prevažajo p. n. potnike po isti ceni kakor reški, a zraven tega dohajajo do hotela električni tramvaj. Potnikom so kočije in vozi na razpolago.

Restavracija je preskrbljena z izvrstno domačo in dunajsko kuhinjo; domača vina so iz velicij kleti velikega župana blag gosp. dra. Vladimira Nikolića Podrinskga, ravno sedaj nakupljena, kakor tudi vsakovrstna primorska in inozemska vina, ter Plzensko izbornu »Pachorbräu pivo« in vsakovrstni likeri.

V hotelu se nahaja malo, a zraven hotela veliko parno kopališče »Ilona« in v bližini morskop kopališče, kamor vozi omnibus vsake pol ure. Zraven hotela se nahaja kroglišče.

Zagotavljam točno in solidno postrežbo, ter prilporečuj se slavnemu občinstvu in p. n. potnikom za mnogobrojne obiske, beležim z odličnim spoštovanjem

Vinko Sulentić, hôtelier.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin Znidarski & Valenčič v Il. Bistrici po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in jednostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Na stavišču »Serpentina«

v ulici Giulia št. 35 (tramwayska postaja)

Največi zverinjak (menažerija) sveta

zoološkim cirkusom,

odprt vsakega dne od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

Najslavnejši krotitelji in krotiteljice ter

Hat-Ju-wa

Čudežna gospica, ki kroti kače s petjem.

